

FOTOGRAFIE IN HET KLEINSTE KAMERTJE

Eric de Wit

Bij het zoeken naar een onderwerp voor de Intro had ik een stukje in gedachten van het onlangs heropende Nederlands Fotografiemuseum, thans gevestigd in het voormalige koffiepakhuis Santos in Rotterdam.

Helaas had Ton in de vorige Oculair al aandacht geschonken aan het Fotografiemuseum. Mijn idee had ik daardoor door het toilet gespoeld. Deze (figuurlijke) actie gaf mij echter inspiratie voor een ander enigszins banaal onderwerp: foto's van toiletruimtes. Deze ruimtes zijn niet het eerste onderwerp waar je als fotograaf aan denkt. Toch vormen juist deze ogenschijnlijk alledaagse plekken een verrassend interessant decor voor fotografie. Met de foto's wil ik laten zien dat inspiratie vaak dichterbij is dan je denkt, zelfs in ruimtes waar je normaal gesproken zo snel mogelijk weer vertrekt.

Hoewel ik het onderwerp nooit bewust als fotografieonderwerp heb benaderd, bleek ik in de loop van jaren in mijn fotocollectie toch nog aardig wat toiletruimtes te hebben gefotografeerd. De foto's tonen een verscheidenheid aan locaties. De laatste foto van het eigen toilet, vlak voor de verbouwing, tot een haast liefelijk toilet in Tallin.

Het fotograferen van de ruimtes vormt hoe dan ook een uitdaging, aangezien deze in het algemeen klein zijn. Ook de belichting vormt vaak een uitdaging. Vaak is het zoeken naar de juiste kadreering. Te dichtbij genomen gaan nogal wat details verloren. Bij een verder genomen standpunt vormen deurposten en muren snel een verstorend element. Een groothoeklens is niet echt een oplossing, aangezien deze in een kleine ruimte te veel vertekening geeft. Het maken van een foto van een toilet voelt hoe dan ook enigszins ongemakkelijk, te meer daar ieder

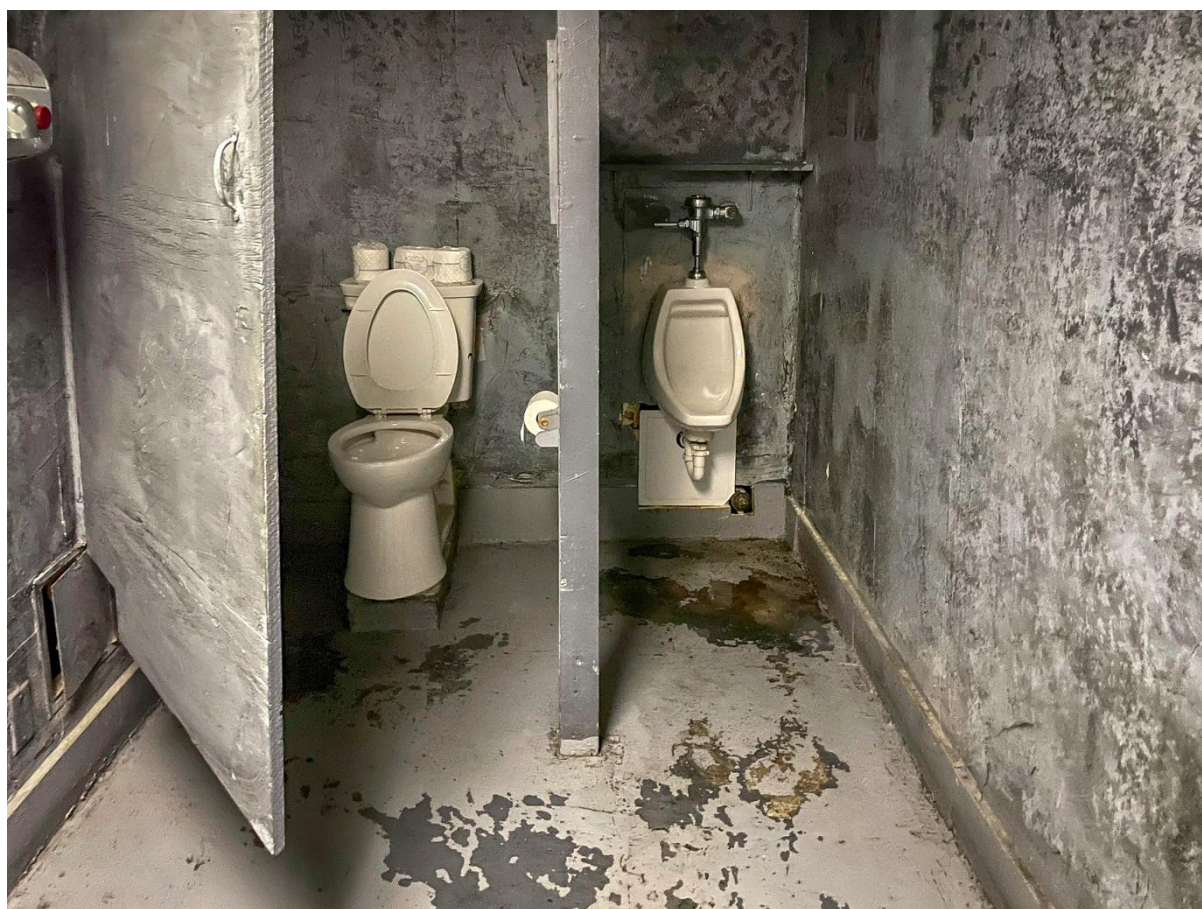
moment een (al dan niet gehaaste) gebruiker de ruimte onverwacht kan betreden.

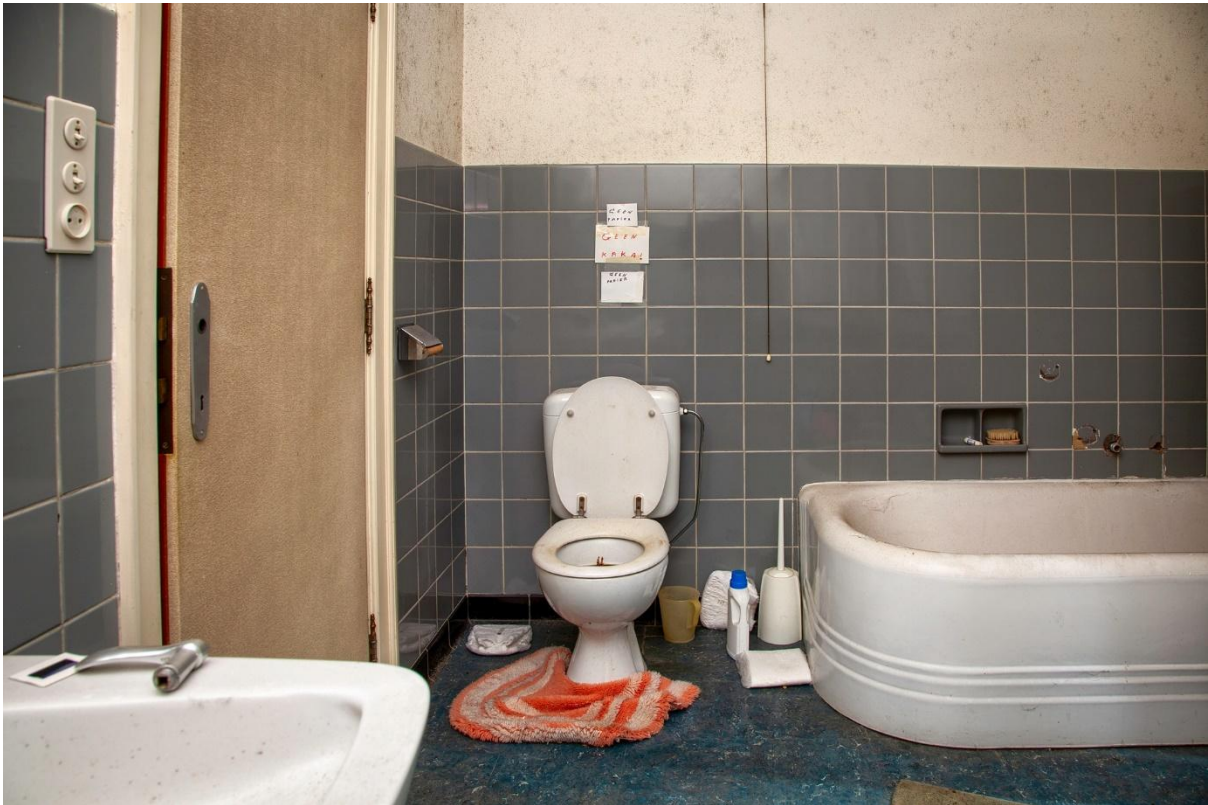

De meeste foto's werden genomen vanwege het feit dat iets in de ruimte mij trof. Hoe vaak tref je een (pop van een) eland in het toilet aan? Soms werd ik verrast doordat het openbare karakter van de ruimte welhaast werd misbruikt. De foto van het treintoilet toont dat aan door de aangebrachte graffiti in het toilet. Een vorm van baldadigheid die eerder wordt verwacht op een urbexlocatie en niet in het rijdend materieel van de NS.

Op een urbexlocatie kunnen toiletten eveneens een dankbaar onderwerp vormen, omdat hier naar voren komt dat de tijd de functionaliteit van de ruimte heeft ontnomen.

Toiletruimtes vormen een combinatie van functionaliteit en vorm. Alles in deze omgeving is ontworpen met een duidelijk doel, en juist daardoor ontstaan er strakke lijnen, herhalende patronen en vaak een bijna grafische eenvoud. Door bewust te kijken en te kaderen, kunnen deze elementen veranderen in interessante composities.

Toiletruimtes bevinden zich op het snijvlak van twee werelden, privacy en publieke ruimte. Ze zijn toegankelijk, maar ook persoonlijk. Door ze leeg en zorgvuldig vastgelegd te tonen, ontstaat er een respectvolle afstand, terwijl de suggestie van gebruik altijd aanwezig blijft. De meeste ruimtes zijn leeg. Het fotograferen in dit soort ruimtes vraagt om zorgvuldigheid en respect. Privacy staat altijd voorop. Er werd alleen gefotografeerd wanneer de ruimtes leeg waren. Op een foto staat evenwel een gebruiker afgebeeld. De foto werd wel genomen na diens nadrukkelijke instemming.

De beelden vormen in hun verscheidenheid geen documentatie in de traditionele zin, maar eerder een visuele reflectie op het alledaagse. Ze laten zien dat fotografie niet altijd draait om het spectaculaire of het uitzonderlijke, maar juist om het vermogen om anders te kijken. In die zin vormen de foto's niet alleen een registratie van ruimtes, maar ook een uitnodiging: om aandachtiger te zijn, om schoonheid te ontdekken waar je die niet direct verwacht, en om stil te staan bij het gewone.

Met deze serie heb ik hopelijk aangetoond dat het interessant kan zijn om ook eens buiten de gebaande paden te kijken. Onderwerpen liggen soms letterlijk voor het oprapen, of in dit geval: achter een deur die we normaal gesproken gedachteloos openen en weer sluiten. Het is aan ons als fotografen om die plekken met een "frisse" blik te benaderen en er iets eigens van te maken.

PROGRAMMA

Datum	Locatie	Wat te doen	Gespreksleider
April			
ma 20 apr	De Batau	<p>PF Magazine</p> <p>Op 9 maart heeft iedereen een foto gekozen uit het PF Magazine. Reflecteer op deze foto en maak je eigen interpretatie op deze foto, op jou manier in jou stijl. Je krijgt vooraf de mogelijkheid om aan te geven waarom je deze foto hebt gekozen en hoe je de foto hebt geïnterpreteerd.</p> <p>Inlijsten van de foto's voor de expositie in DE KOM.</p> <p><i>Foto's kun je tot en met zaterdag uploaden in het Fotobespreek- en Jureersysteem van de Fotobond. Op zondag zijn alle foto's voor iedereen zichtbaar in de presentatie van dit systeem. Let op dat de foto's niet groter zijn dan 1920 px op de lange zijde.</i></p>	Maarten en Ruud
ma 27 apr	Geen club	Meivakantie, Koningsdag.	
Mei			
ma 4 mei	Geen club	Nationale Dodenherdenking.	
za 9 mei		Opening expositie in DE KOM. Zie mededeling hieronder	
ma 11 mei	De Batau	<p>Presentatie van de resultaten van de mentoraten</p> <p>Op deze avond krijgen de leden die een mentoraat hebben gevolgd bij Diana Bokje en Peter van Tuijl de gelegenheid de resultaten te tonen en te vertellen hoe ze het mentoraat hebben beleefd en wat de leerpunten waren. Gebruik hiervoor de prints om het uiteindelijke resultaat te tonen.</p>	Eric
ma 18 mei	De Batau	<p>Lente challenge</p> <p>Probeer jouw beleving van de lente zo goed mogelijk vast te leggen. Stuur je 5 beste foto's in, 3 van deze 5 foto's worden besproken.</p> <p><i>Foto's kun je tot en met zaterdag uploaden in het Fotobespreek- en Jureersysteem van de Fotobond. Op zondag zijn alle foto's voor iedereen zichtbaar in de presentatie van dit systeem. Let op dat de foto's niet groter zijn dan 1920 px op de lange zijde.</i></p>	Henk en Astrid
ma 25 mei	Geen club	2e Pinksterdag	

LET OP

In verband met de meivakantie verschijnt de volgende Oculair niet over 2, maar over 3 weken. Volgende Oculair dus pas op 8 mei, vlak voor de opening van de expositie in DE KOM.

Ina Huitema is dan 'redacteur van dienst', te zien aan de stip vóór de naam in de koptekst.

DE EXPOSITIE KOMT ERAAN!!

Erik Hendriksen en Maarten de Koning, expositiecommissie

De opening van onze expositie staat voor de deur!! Een pittig onderwerp wat toch weer prachtige beelden heeft opgeleverd. Een verzameling om trots op te zijn. Op zaterdag 9 mei om 17.00 uur zal Henk Post eenieder welkom heten. De opening is weer als gebruikelijk. Een drankje, een spreker met geluidsinstallatie en expositieruimte op de eerste en tweede verdieping. Dit krijgen we als club om niet.

Maar ook DE KOM moet op de kleintjes letten en haar rol als verbinder zichtbaar maken. Daarom hebben Henk, Marijke, Frans en ondergetekende tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente opgetreden als fotografen en representanten van Fotogein. Redacteur Jan Donders schreef eerder hierover.

Het wordt een mooie opening. Esther de Goeij, schrijver, verteller en fotograaf zal haar “licht laten schijnen”. Henk zal de tentoonstelling openen met een toast. Daarna zal er ruim tijd zijn om zelf met je gasten rond te gaan. Want natuurlijk zijn partners, kinderen, vrienden en kennissen van harte uitgenodigd om dit samen te beleven!!

We kijken er naar uit!! Dank alvast aan de hulp bij de opbouw en het afbreken!!

Let op! Voor opbouw/afbreken: parkeren op het stadsplein is tot 11 uur mogelijk, wel even een parkeerkaart halen bij de receptie

20 april	Inlijsten
8 mei	Opbouwen in DE KOM – vrijdag ochtend
9 mei	Opening Expositie zaterdag om 17.00 uur
5 juni	Afbreken Expositie – vrijdag ochtend

UITSLAG PORTFOLIO 2025

Kas Maessen namens de Wedstrijdcommissie

Hieronder vinden jullie de beoordeling per foto van alle ingezonden foto's voor de portfoliowedstrijd.

Wij kijken als wedstrijdcommissie terug op een mooie, leerzame bespreking van alle door jullie ingezonden portfolio's. Nogmaals feliciteren we van harte Cees Snel, Henk Post en Oetsia van der Wijk met hun respectievelijk 3^e, 2^e en 1^e prijs.

De beoordeling en bespreking werd gedaan door fotograaf Marcel Batist.

Redactie: hieronder de gecorrigeerde uitslag zoals door de wedstrijdcommissie is verstuurd op vrijdag 24 april. De gecorrigeerde Oculair staat op de website van Fotogein.

Naaam	foto 1	foto 2	foto 3	foto 4	foto 5	totaal
Ad	136	146	140	151	163	736
Jan	165	136	141	122	139	703
Yolanda	143	141	139	173	124	720
Gerard	135	148	164	139	110	696
Ruud	149	165	139	146	167	766
Ton	133	136	139	143	156	707
Cees	152	150	165	142	158	767
Kas	159	128	147	163	147	744
Henk	137	137	184	170	159	787
Ina	151	150	142	131	136	710
Erik	147	144	146	160	133	730
Eric	125	131	147	145	139	687
Marijke	154	141	138	140	145	718
Frans	144	166	140	147	137	734
Mariette	130	125	156	134	160	705
Annemiek	108	143	132	139	171	693
Astrid	136	124	136	145	140	681
Oetsia	172	171	174	161	151	829

Bespreker en beoordelaar Marcel Batist

3de plaats voor Cees Snel

2de plaats Henk Post

En Portfolio van het jaar 2025: Oetsia van der Wijk

FOTOGEIN WEEKEND 2026

Kas Maessen, mede namens John Roeleven

De afgelopen maanden hebben John en ik ons verdiept in het Fotogein weekend voor dit jaar.

We vertrekken vrijdagochtend en zijn zondag eind van de middag, begin van de avond terug. We gaan zoals de laatste jaren gebruikelijk op zoek naar tweepersoonskamers in een schappelijk geprijsd hotel inclusief ontbijt.

De reis doen we met de auto waarvoor de chauffeurs de Fotogein km vergoeding krijgen.

Wat betreft de kosten laten we weten dat we vorig jaar voor het weekend in Münster per persoon circa € 260 betaald hebben voor hotel, reiskosten en parkeren. Dat is exclusief de lunches, diners en drankjes.

Dit jaar hebben we gekozen voor Mons/Bergen in België. In 2014 zijn we daar ook geweest maar vooral in Charleroi en omgeving. We willen nu meer tijd besteden in Mons zelf en de omgeving ten (zuid) westen en noorden verkennen.

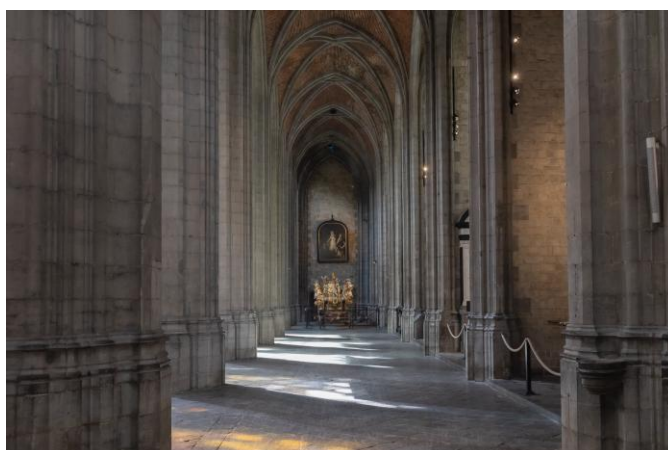
De eerste stap is om te verkennen op welk weekend de meeste mensen kunnen. John zal daarvoor in de app een datumprikker zetten. We vragen jullie die zo snel mogelijk in te vullen zodat we op korte termijn een weekend kunnen prikken.

Later komen we nog een keer terug bij jullie voor een definitief akkoord. Pas dan zitten aan je "ja" ook financiële verplichtingen vast.

Intussen kijken John en ik verder naar het programma. Zoals gebruikelijk zijn tips en suggesties welkom.

IMPRESSIE VAN MONS/BERGEN DOOR MARIJKE VAN OVERBEEK

Om in de sfeer te komen stuurde Marijke een paar beelden van Mons waar ze vorig jaar juni was. Het station is spectaculair en er is een prachtige kathedraal!

ADRESSEN

E-mail adres	Functie	Huidige ontvanger(s)
redactie@fotogein.nl	redactie van de Oculair	Jan Donders, Ina Huitema
bestuur@fotogein.nl	alle bestuursleden	Henk Post, Willibrord van Raaij, Michel Timmermans, Eric de Wit, Frans van Maurik
penningmeester@fotogein.nl	de penningmeester	Michel Timmermans
secretaris@fotogein.nl	de secretaris	Willibrord van Raaij
wedstrijd@fotogein.nl	de wedstrijdcommissie	Kas Maessen, Gerard Janssen, Erik Hendriksen
foto@fotogein.nl	inzenden foto's voor digitale presentaties	John Roeleven, Jan Donders, Michel Timmermans, Gerard Janssen
webmaster@fotogein.nl	alles betreffende de website	John Roeleven, Jan Donders
expositie@fotogein.nl	de expositie commissie	Maarten de Koning, Erik Hendriksen
programma@fotogein.nl	de programmacommissie	Henk Post, Erik Hendriksen
materiaal@fotogein.nl	als je materialen wilt lenen	Eric de Wit